

Nebatları hastalık ve zararlı böceklerden koruma kanunu

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı : 5/II/1936 - Sayı : 3224)

No.
2906

Kabul tarihi
29 - I - 1936

Bölüm : 1

Memlekete giren veya memleketten çıkan nebatların tâbi tutulacağı muamele

BİRİNCİ MADDE — Yabancı memleketlerden gelen her türlü nebat ve parçalarının Türkiyeye sokulabilmesi için memlekete bulaşmasından korkulan hastalık ve böceklerden ve bunların ispor, yumurta ve kurdlarından temiz olması ve hastaliksız ve böceksiz yerlerin ürünlerinden bulunması şarttır.

Bunların gönderildikleri memleketlerin nebatları koruma işleriyle uğraşan ve salâhiyetleri Hükûmetimizce tanınan kurumlarca tasdikli menşe ve sağlık şahadetnameleriyle belgelenmiş olması lâzımdır.

İKİNCİ MADDE — Türkiyeye bulaşmasından korkulan hastalık ve zararlı böcekler Ziraat vekilliğince yabancı Hükûmetlere bildirilir ve ayrıca ilân olunur.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Birinci maddede yazılı menşe ve sağlık şahadetnameleriyle gelen nebat ve parçaları, ancak Ziraat vekilliğinin teklifi ile İera Vekilleri Heyeti tarafından tayin olunacak deniz ve kara gümrüklerinden girebilir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Üçüncü madde hükmüne göre tayin edilen gümrüklere gelen her türlü nebat ve parçaları menşe ve sağlık şahadetnameleriyle birlikte gümrüklerdeki (Nebatları kontrol ve temizleme) kurumlarınca muayene ve tetkik olunur. Muayene sonunda temiz oldukları anlaşılan ve şahadetnameleri usule uygun bulunan nebat parçaları memlekete sokulur.

Eğer kontrolde hastalık veya zararlı böcek görülür yahud hastalık ve zararlı böcekten zarara uğradıkları anlaşılır veya menşe ve sağlık şahadetnamelerinin usule uygun bulunmadığı görülürse en çok on beş gün içinde, masrafı getirene aid olmak üzere, geldiği yere geri göndermeleri, yukarı fıkrada yazılı gümrüklerdeki kurumlarca mal sahiblerine yazı ile bildirilir. Bu müddet bittikten sonra mal sahipleri hastalıklı ve zararlı nebatları geri göndermezlerse bunların usulüne göre kontrol ve temizleme kurumları tarafından yokedilmesine karar verilir. Yokedilme işi, kontrol ve temizleme kurumu müdürü veya oranın Ziraat müdürü veya memuru ve gümrük idaresi tarafından memur edilecek bir zatten mürekkeb bir heyetin gözü önünde yapılır ve keyfiyet bir zabıt varakasile tesbit olunur.

Yoketme işi için yapılacak masraf kontrol ve temizleme kurumu bütçesinden verilir.

Şu kadar ki, gelen nebat ve parçalarında görülen hastalık veya zararlı böcekler memlekette salgın bir halde bulunuyorsa mal sahibinden masrafı alınmak üzere Ziraat vekilliğinin izni ile gümrüklerde fennî temizlemeğe tâbi tutulduktan sonra memlekete sokulabilir.

BEŞİNCİ MADDE — Yabancı memleketlere gönderilecek olan nebat ve parçalarından şahadetname ile gitmeleri lâzımgelenleri için yetiştikleri yer ziraat veya mücadele idareleri tarafından menşe ve sağlık şahadetnameleri verilir. Bu şahadetnamelerin 3 ncü maddeye göre tayin edilen gümrüklerdeki kontrol ve temizle-

me kurumlarınca malın gittiği memleketçe aranılan şartlara uygun olup olmadığı tetkik edildikten sonra tasdik edilerek malın yollanmasına izin verilir.

Bu tetkik işinin 48 saat içinde bitirilmesi lâzımdır. Ancak ihraç edilen malda hastalık ve zararlı böcekten şüphe edilirse fennî tetkikler yapılması için bu müddet bir haftaya kadar uzatılabilir.

ALTINCI MADDE — Yukarıki maddelerde yazılı girme, çıkma ve temizleme işlerini yapmak ve kontrol etmek için üçüncü maddeye göre tayin edilen kara ve deniz gümrüklerinde Ziraat vekilliğince kontrol ve temizleme teşkilâtı yapılacaktır.

YEDİNCİ MADDE — Memleket nebat ve ürünlerini zararlı böcek ve hastalıklardan korumak için lüzumu halinde Ziraat vekilliğinin teklifi ve İcra Vekilleri Heyetinin kararile bazı nebat ve parçalarının Türkiyeye sokulması ve transit olarak geçirilmesi yasak edilebilir.

Bölüm : 2

Memlekette yetişen nebat ve ürünlerin korunması

SEKİZİNCİ MADDE — Tarla, bağ, bahçe, fidelik ve fidanlık ve buna benzer sahibli topraklarda her hangi bir hastalık veya zararlı bir böcek görülürse o yerin sahibi veya kiracısı yahud ortakçısı bunu köy muhtarlarına veya nahiye müdürlerine ve kasaba ve şehirlerde ziraat veya mücadele memurlarına bildirmeye mecburdur.

Haber verme mecburiyeti veli veya vasiye de şamildir.

Ziraat veya mücadele memuru olmayan kazalarda kaymakamlara bildirilir.

Muhtar ve nahiye müdürleriyle yukarı fıkrada yazılı kazalarda kaymakamlar kendilerine bildirilen hastalık ve zararlı böcekleri ziraat veya mücadele idarelerine bildirmeye mecburdurlar.

Haber verme keyfiyeti tarih konarak yazı ile tesbit olunur.

DOKUZUNCU MADDE — Hastalık veya böcek mücadele için baş vurulacak çare belli olduktan sonra Ziraat veya mücadele idareleri hastalık veya böcek ne suretle ve ne kadar vakit içinde mücadele edileceğini en kısa zamanda çiftçilere bildirirler ve öğretirler

ONUNCU MADDE — Toprağını kendi işleyen toprak sahipleri kiracı veya ortakları, ziraat veya mücadele idareleri tarafından bildirilen ve öğretilen mücadeleyi verilen müddet içinde yapmağa mecburdurlar.

Bu müddet içinde mücadele yapmayanların yerlerinde masrafı Ziraat vekilliği bütçesinden verilmek üzere mücadele yapılır.

ON BİRİNCİ MADDE — Hastalık veya zararlı böcek, sahipsiz topraklarda çıkar ve salgın bir hal almak istidadını gösterirse 26 mayıs 1926 tarih ve 858 sayılı çerçirge kanunundaki mükelleflerin tâbi oldukları usul ve şartlara göre halk mükellef tutularak çalıştırılmak ve ilâç ve sair masrafları vilâyet bütçesinden veya Ziraat vekilliği tahsisatından ödenmek üzere mücadele yapılır.

Vilâyet bütçelerine konulan mücadele tahsisatı genel bütçe mücadele formülüne göre harcanır.

ON İKİNCİ MADDE — Ziraat veya mücadele idarelerinin gösterecekleri lüzum ve hastalık veya zararlı böcek çıkan yerlerin en büyük mülkiye âmirlerinin müracaatleri üzerine bütün mülkî ve askerî makamlar ve belediyeler mücadele işinde kendi vasıtalarile vakit geçirmeden yardımda bulunmağa mecburdurlar.

Resmî veya hususî bütün kara, deniz ve hava taşıma idareleri mücadele malzemesini, geciktirmeksizin ve başka eşyaya tercih ederek, taşımağa ve hastalıklı yerlerden hastalık olmayan yerlere götürülmeleri yasak edilmiş veya bazı kayid ve artlar altında götürülmelerine izin verilmiş olan nebat ve parçalarını veya ürünlerini sıkı bir kontrol altında bulundurarak bunlar için konulmuş hükümlerin yerine getirilmesini temin etmekle mükelleftirler.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Memleketin bir yerinde yeni görülen veya eskiden beri bulunan her hangi bir hastalık veya zararlı böceğin salgınlaşmasının yahud teviz yerlere bulaşmasının önüne geçmek için:

A) Hastalık veya böceği götürebilecek nebat ve parçalarının sağlam yerlere götürülmesini büsbütün yasak etmeğe veya lüzumlu olan fennî tedbirleri almak artile götürülmesini serbest bırakmağa;

B) Ekilmiş veya dikilmiş yahud ekilecek veya dikilecek olan nebatların hastalıklan korunması için lâzımgelen bütün tedbirleri almağa veya aldırmağa;

C) Hastalıklı veya böcekli nebat ve tohum ekilmesini yasak etmeğe;

D) Bazı mıntakalardaki hastalıklı veya böcekli tohum, nebat ve parçalarını ve ürünlerini yoketmeğe ;

E) Bu gibi tohum, nebat ve ürün satışını yasak etmeğe;

F) Nebatlara âriz olan böceklerin yumurta, kurd veya tırtıl, krızalit ve kâhilleini veya hastalıklı, böcekli yahud hastalıktan veya böcekten zarar görmüş olan nebat ve parçalarını yoketmek üzere toplatmağa;

Ziraat vekilliği salâhiyetlidir.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — On üçüncü maddenin D fıkrasına göre yok edilecek mevad ve parçalarile ürünlerine takdir olunacak kıymetin yarısı Ziraat vekilliği bütçesindeki mücadele tahsisatından sahibleirne ödenir.

Bu kıymetler, ziraat vekilliğince seçilecek iki zat ile köylerde ihtiyar meclislerinin, şehir ve kasabalarda ziraat odalarından ve oda bulunmayan yerlerde belediyeerden seçilecek ikişer azadan mürekkeb bir heyet tarafından takdir olunur.

Ziraat vekilliği gerekli gördüğü takdirde aynı maddenin F fıkrasına göre yok dilmek üzere toplattıracağı böcek, yumurta, kurd veya tırtıl, krızalit ve kâhillerini ararlaşdıracağı bir fiat üzerinden satın alır.

ON BEŞİNCİ MADDE — Ziraat vekilliği salgın ve tehlikeli hallerde masrafı ütçesinden ödenmek üzere nebat ve ürünlere arız olan hastalık ve böceklerle mücadeleye yapmağa salâhiyetlidir.

ON ALTINCI MADDE — Hükmî şahıslar elinde bulunan toprak veya ürünlede görülen zararlı böcek, hayvan ve hastalıklarla, Ziraat vekilliğinin vereceği direktife göre, mücadele yapmağa bu hükmî şahıslar mecburdurlar.

Ferdlere aid olan topraklarda yetişen mahsullerin hükmî şahıslar tarafından alınması taahhüd edilmiş ise böyle yerlerde baş gösterecek zararlı böcek, hayvan ve hastalıklarla Ziraat vekilliğinin direktifi dairesinde ilâç, alet ve sair vasıtaları hükmî şahıslar tarafından verilmek şartile toprak ve ürün sahipleri mücadele yapmağa mecburdurlar.

Bu maddede yazılı mücadeleyi yapmayan hükmî şahıslarla ilâç, alet ve vasıtaları kendilerine verilmiş olan toprak ve ürün sahipleri hakkında bu kanunda yazılı ceza hükümleri tatbik edilmekle beraber masrafı kendilerine ödetilmek üzere Ziraat vekilliğince mücadele yapılır.

ON YEDİNCİ MADDE — Ziraat ürünleri yetiştirilen ve saklanan yerlerle bunları taşıyan vasıtalara ziraat veya mücadele teşkilâtı memurları girmeğe ve ora-

daki ekin, ürün, tohum ve nebatların sağlamlığını kontrol etmeğe salâhiyetlidirler. Mesken sayılan yerlere kontrol için giden memurların, oranın sahibi veya kracı yahud ortakçaları rızaları ile girmelerine mümanaat ederlerse, belediye teşkilâtı olan yerlerde belediye mümessilleri ve bundan başka yerlerde muhtar veya ihtiyar heyeti azasından biri ile ziraat veya mücadele teşkilâtı memurları serbestçe o yerlere girip vazifelerini yaparlar.

Kontrol sonunda görülecek hallere göre bu bölümde yazılı hükümler tatbi olunur.

ON SEKİZİNCİ MADDE — Her çeşid fidan, fide, çelik, çiçek ve tohumluk yetiştirip satan ve dağıtan hususî ve resmî şahıs ve kurumların tarla, depo ve ürünleri Ziraat vekilliği tarafından en az yılda iki defa kontrol edilir ve bunlara sağlık şahadetnamesi verilir.

ON DOKUZUNCU MADDE — Nebat hastalıkları ile zararlı hayvan ve böceklerle mücadeleye elverişli her türlü hazır ilâç ve âlet ve vasıtalarının memlekete taşınması, memlekette istihsalı, yapılması ve satılması Ziraat vekilliğinin izniyle bağlıdır.

YIRMİNCİ MADDE — Memlekete girmesine veya memlekette istihsaline, yapılmasına veya satılmasına izin verilen mücadeleye mahsus hazır ilâç, vasıta ve âletlerin Ziraat vekilliğince yaptırılacak kontrollerde her zaman fennî tetkik, tâbi tutulan örneklerle aynı kimyevî ve fizikî terkipler ve vasıfta olmaları şarttır.

Aksi hallerde verilen izin geri alınır ve ilâç, vasıta ve âletlerin memlekete taşınması, istihsalı, yapılması ve satılması vekillikçe yasak edilir.

YIRMİ BİRİNCİ MADDE — Memlekete girmesine ve memlekette istihsaline ve yapılmasına ve satılmasına izin verilen her çeşid mücadele ilâç, vasıta ve âletlerinin terkiplerinde veya şekillerinde yapılan her hangi bir değişiklik için Ziraat vekilliğine haber verilecektir. Vekillik gerekli görürse bu gibi ilâç ve vasıtaları yetkiden muayene ettirir.

YIRMİ İKİNCİ MADDE — Ziraat vekilliğince memlekete girmesine, memlekette istihsaline yapılmasına ve satılmasına izin verilen mücadele ilâç ve âletleri uygun vasıtalarla ilgililere vaktinde bildirilir.

Bölüm : 3

Ceza hükümleri

YIRMİ ÜÇÜNCÜ MADDE — Aşağıda yazılı hallerde:

A) Sekizinci madde hükümlerine aykırı olarak hastalık veya zararlı böcekleri haber vermeyenler;

B) Onuncu maddeye göre gösterilen tarzda mücadele yapmayanlar;

C) On ikinci maddede gösterildiği üzere mücadele malzemesini taşımaktan istikâf eden veya taşımayı geciktiren hususî nakil vasıtaları sahib veya kanunî mümessilleri;

D) On altıncı maddede yazılı hükümlere göre mücadele yapmayan hükmî şahısların kanunî mümessilleri ile kendilerine ilâç, âlet ve sair vasıta verilen toprak sahipleri, kiracıları ve ortakçaları;

E) On yedinci maddeye göre ziraat veya mücadele memurlarının bu kanunu

kinici bölümü hükümlerini tatbik ettikleri halde buna riayet etmeyenlerle hükmî şa-
usların kanunî mümessileri;

F) Yirminci madde hükmüne göre Ziraat vekilligince tetkik ve kabul edilen ör-
teğe uygun olmayan hazır ilâç, alât ve vasıtaları memlekete sokanlar veya memle-
ette istihsal yahud yapanlar veya satanlar;

Beş liradan elli liraya kadar hafif para cezası veya üç günden bir aya kadar
afif hapis cezasile cezalandırılırlar.

Hastalık veya zararlı böceğin haber verilmemesi veya mücadele yapılmaması
algın bir hale girmiş ise buna sebep olanlar yirmi beş liradan iki yüz liraya kadar
afif para cezası ve on beş günden üç aya kadar hafif hapse mahkûm edilirler.

YIRMİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Salgın hal almayan hallerde toplu bir yer-
leki hastalık veya zararlı böceği haber vermeyenler hakkında tatbik olunacak ceza
bu yerdeki toprak sahib veya kiracısı veyahud ortakçılardan başkaları tarafından
haber verilmiş olduğu anlaşılırsa mahkemece cezamn büsbütün ıskatına hükmedi-
ebilir.

YIRMİ BEŞİNCİ MADDE — Bu kanuna göre cezalandırılacak haller, Zi-
aat veya mücadele memurları tarafından toprak ve ürünlerin bulunduğu yerdeki
melediye mümessili veya muhtar yahud ihtiyar heyeti azasından birinin ve bunla-
m bulunmadığı yerlerde ora sakinlerinden en az iki kişinin imzasile tutulacak za-
nıt varakasile tesbit olunur.

Zabıt varakaları, bu memurlar tarafından Cümhuriyet müddeiumumiliklerine
azılacak bir tezkere ile gönderilir.

Bu madedde gösterilen şekilde tutulan zabıt varakalarında yazıl ihususlar aley-
hine ancak sahtelik veya maddî sebeblere dayanan iddialardan başka itirazlar mah-
emece dinlenmez.

YIRMİ ALTINCI MADDE — Bu kanuna göre Devlet memurları tarafından
apılması lâzımgelen işleri yapmayanlar veya ihmal edenler hakkında memuriyet
nazifesini yapmamak veya ihmal etmek suçundan dolayı umumî hükümler daire-
inde takib yapılır ve ceza hükmolunur.

Bölüm : 4

Müteferrik hükümler

YIRMİ YEDİNCİ MADDE — 27 kânunuevvel 1327 tarihli Floksera kanunu ve
ıraate irası hasar eden haşerat ve tüfeylâtın itlâfına ve nebatatı muzırranın kal-
ve mahvine dair olan 14 ağustos 1330 tarihli kanun ile 1528 sayılı yabani ağaçların
şılınması hakkındaki kanunun 28 ve 29 ncu maddeleri hükümleri kaldırılmıştır.

MUVAKKAT MADDE —

A) Bu kanunun hükümlerine göre lüzumlu olan teşkilât Ziraat vekilligince yapı-
an ve usulüne göre bir ay evvel ilân olunan yerlerde tatbik olunur.

B) « A » fıkrasındaki teşkilât yapılıp bu kanun tatbika geçinceye kadar flok-
era kanununun 1 nci maddesi hükmü meri olacaktır.

YIRMİ SEKİZİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

YIRMI DOKUZUNCU MADDE — Bu kanun hükümlerini yürütmeğe İcra Ve kileri Heyeti memurdur.

3 şubat 1936

<i>Cumhuriyet Reisiğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	<i>31 - I - 1936 ve 1/125</i>
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cumhuriyet Reisiğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	<i>3 - II - 1936 ve 4/128</i>
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cild ve sayfa numaraları</i>	:	<i>Cild Sayfa</i> <i>2 98</i> <i>8 66,113:123,143,173:177.</i>